

NGU-rapport nr. 89.125
Oppfølgende pukkundersøkelser
ved Himtjern
Eidsvoll kommune

NGU
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

Postboks 3006 - Lade
7002 Trondheim
Tlf. (07) 92 16 11
Telefax (07) 92 16 20

RAPPORT

Rapport nr.	89.125	ISSN 0800-3416	ÅPEN
Tittel: Oppfølgende pukkundersøkelser ved Himgtjern. Eidsvoll kommune			
Forfatter: Eyolf Erichsen		Oppdragsgiver: NGU Vegkontoret i Akershus	
Fylke: Akershus fylke		Kommune: Eidsvoll	
Kartbladnavn (M. 1:250 000) Hamar		Kartbladnr. og -navn (M. 1:50 000) 1915-I-Eidsvoll	
Forekomstens navn og koordinater:		Sidetal: 28	Pris: kr. 90,-
		Kartbilag:	
Feltarbeid utført: Juni 1989	Rapportdato: 01.11.1989	Prosjektnr.: 53.2345.01	Seksjonssjef: <i>Pearl Richard Neby</i>
Sammendrag:			
<p>I samarbeid med Vegkontoret i Akershus er det utført detaljerte pukkundersøkelser ved Himgtjern i Eidsvoll kommune.</p> <p>Bergarten, en kalkhornfels, har meget gode mekaniske egenskaper og er egnet til alle typer vegformål.</p> <p>Det er utarbeidet driftsplan innenfor et aktuelt uttaksområde.</p>			

Emneord	Ingeniørgeologi	Byggeråstoff
Pukk	Kvalitetsundersøkelse	Fagrapport
Abrasjon	Fallprøve	

INNHOLDSFORTEGNELSE

	Side
KONKLUSJON	4
1.0 INNLEDNING	5
2.0 ANALYSER	6
3.0 RESULTATER FRA FELTBEFARINGEN	7
4.0 ANALYSERESULTATER	11
4.1 Tynnslipanalyse	12
4.2 Mekaniske egenskaper	13
4.3 Borbarhetsegenskaper	13
4.4 Vedheftsegenskaper	13
5.0 DISKUSJON – VURDERING AV BERGARTENS ANVENDELSE SOM BYGGERÅSTOFF	14
6.0 FORSLAG TIL DRIFTSPLAN	16

VEDLEGG

- 1/5 Analyseresultater**
- 6 Vedheftsanalyse**
- 7 Sprøhet og flisighet etter fallprøven**
- 8 Slitasjemotstand**

KONKLUSJON

Bergarten innenfor det anbefalte uttaksområdet ved Ryneskollen kan anvendes til alle typer vegformål. Mekanisk tilfredsstiller prøvene innenfor området de strengeste krav som stilles for tilslag til asfalt. Det tilrådes å bruke vedheftningsmiddel ved anvendelse til asfalt. Variasjon i vedheftningsegenskapene kan oppetre slik at nærmere undersøkelser angående dette anbefales utført ved eventuell drift.

Det er utarbeidet forslag til driftsplan. Det anbefales ved boring å undersøke mektigheten av kalkhornfelsen i det angitte uttaksområdet.

Trondheim, 1. november 1989

Peer. Richard Neeb
Peer-Richard Neeb
sekjonssjef

Eyolf Erichsen
Eyolf Erichsen
forsker

1.0 INNLEDNING

I samarbeid med Vegkontoret i Akershus er det foretatt pukkundersøkelser ved Hjortjern i Eidsvoll kommune.

I forbindelse med de regionale pukkundersøkelsene som ble utført innenfor deler av Akershus fylke i 1988, ble det tatt flere bergartsprøver med gode mekaniske egenskaper i nærheten av Mistberget (NGU-rapport 89.073). Det ble anbefalt å utføre nærmere undersøkelser med geologisk kartlegging og utvidet prøvetaking for mekanisk analysering. I tillegg ble det tilbudt å utarbeide et forslag til driftsplan innenfor et gunstig uttaksområde.

Feltarbeidet ble utført den 26.06.89 av Eyolf Erichsen og Helge Hugdahl, begge NGU.

2.0 ANALYSER

De mekaniske analysene er utført ved NGU. NGUs fallapparat gir etter ringanalyser resultater som er i samsvar med Veglaboratoriets fallapparat.

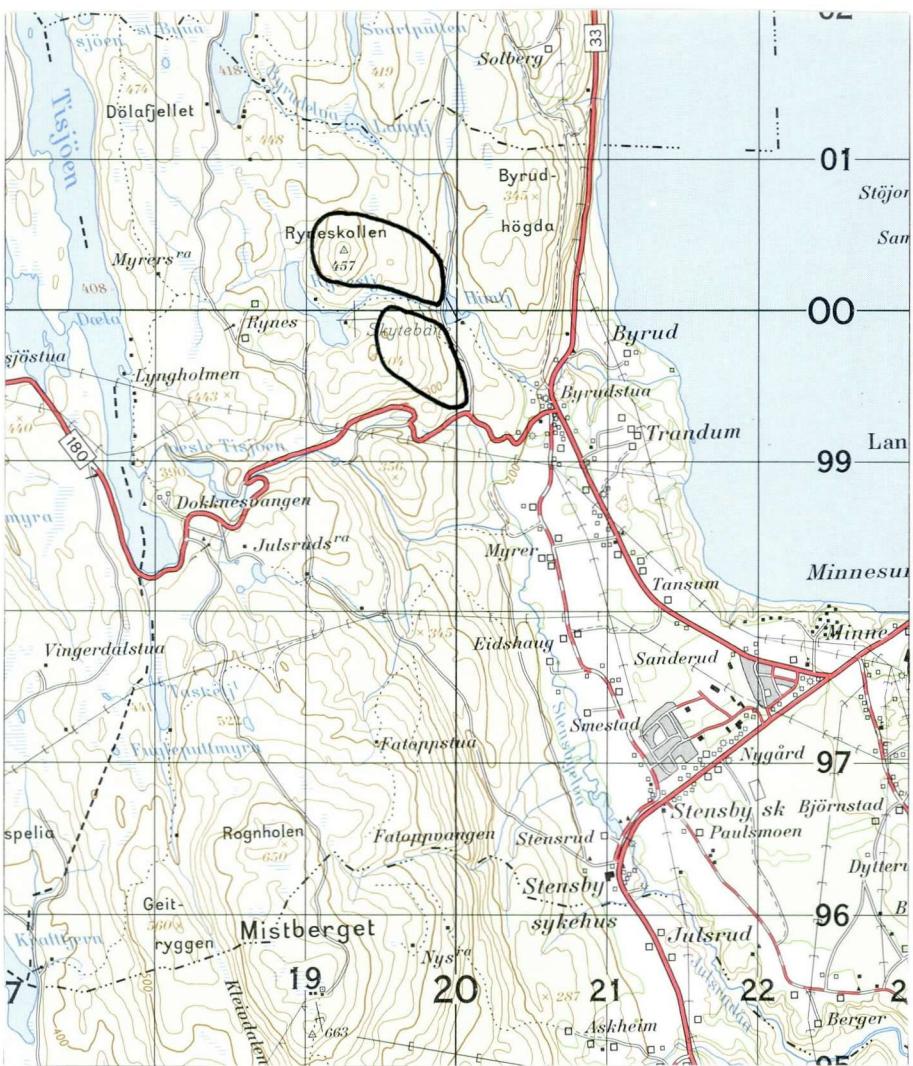
Vedheftsanalysen er utført av Veglaboratoriet, mens borbarhetsundersøkelsene er foretatt av SINTEF, avdeling for bergteknikk.

Mineralinnholdet er vurdert skjønnsmessig ved tynnslipeanalyse. Forslag til driftsplan er utarbeidet av Helge Hugdahl.

3.0 RESULTATER FRA FELTBEFARINGEN

Flere områder innenfor Mistberget er gunstig for uttak av pukk. To av områdene som ble anbefalt nærmere undersøkt befinner seg på nordsiden av RV 180 mellom Minnesund og Hurdal (figur 1).

Begge områdene er topografisk egnet for uttak. Overdekningen innenfor det nordlige området er tynt og usammenhengende. Store partier består av bart fjell. Innenfor det sørlige området er overdekningen mer sammenhengende og lokalt opptil ca. 1 meters maktighet.

Figur 1
Lokalisatskart
M - 1:50 000

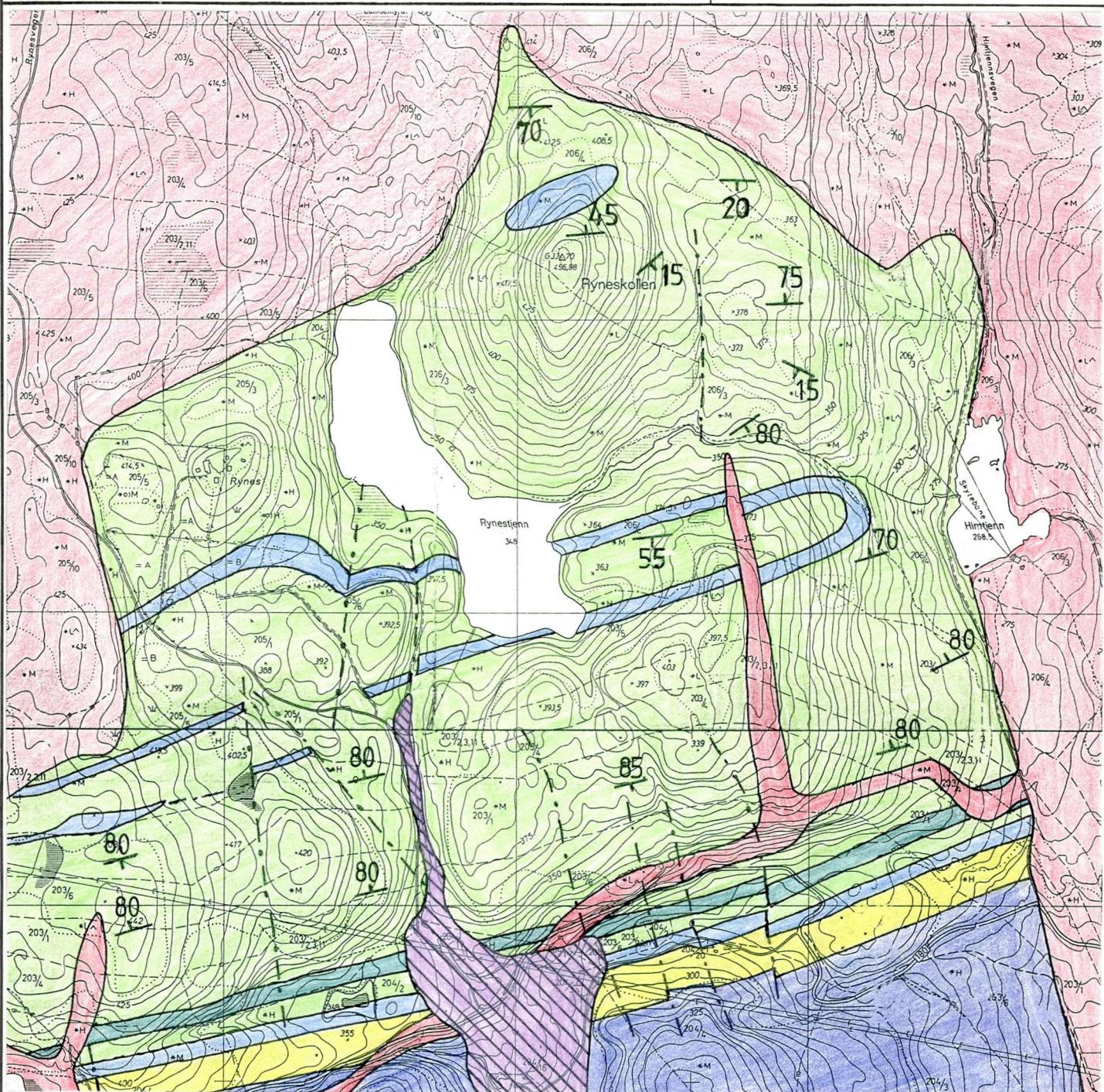
Berggrunnen innenfor begge områdene består hovedsakelig av en båndet kalkhornfels (figur 2). Kalkhornfelsen opptrer med en lys-grønnlig egenfarge, lokalt med innslag av mørke bånd (figur 3). Bergarten er "hard" og gir et flintaktig brudd ved nedknusing. Kornstørrelsen i bergarten varierer noe, men er stort sett finkornet. I enkelte utsprengte skjæringer, som finnes langs en opparbeidet traktorveg mellom Himgjern og Rynestjern, viser bergarten en intens oppsprukningsgrad. Kalkhornfelsen har stedvis en tynn forvittringshud (2-3 mm) som lar seg ripe. Ellers i friskt brudd er bergarten vanskelig å ripe.

Lokalt innenfor begge områdene opptrer soner/bånd med knollekalk (figur 4). En granittisk gang finnes i deler av det sørlige området.

For å kunne vurdere kontaktgrensen mellom kalkhornfelsen og omliggende granitt ble det gjort et forsøk på å måle fallretning i kontaktgrensen. P.g.a. overdekning lot dette seg ikke gjennomføre.

Tidligere kartlegging i området (P. Ihlen, upubl.data) har vist at det finnes enkelte soner med leiromvandling. De mekaniske egenskapene til bergarter innenfor soner med leiromvandling er meget dårlige.

Ut fra feltresultatene, samt det geologiske kart, ble det nordlige området ved Ryneskollen vurdert som best egnet for uttak.

TEGNFORKLARING

PERM

Granitt, syenitt.

Kvartsitt.

KAMBRO-SILUR

Vekslende lag av kalkstein, kalkhornfels og biotitt-hornfels.

Båndete kalkhornfels

Breksje med leiromvandling

Knollekalk

Forkastning

Marmor

Strøk/fall

Figur 2.

Geologisk kart

Målestokk 1:10 000

(Hilen, P. 1987: Upubl. data)

Figur 3
Båndet kalkhornfels ved prøvepunkt 1

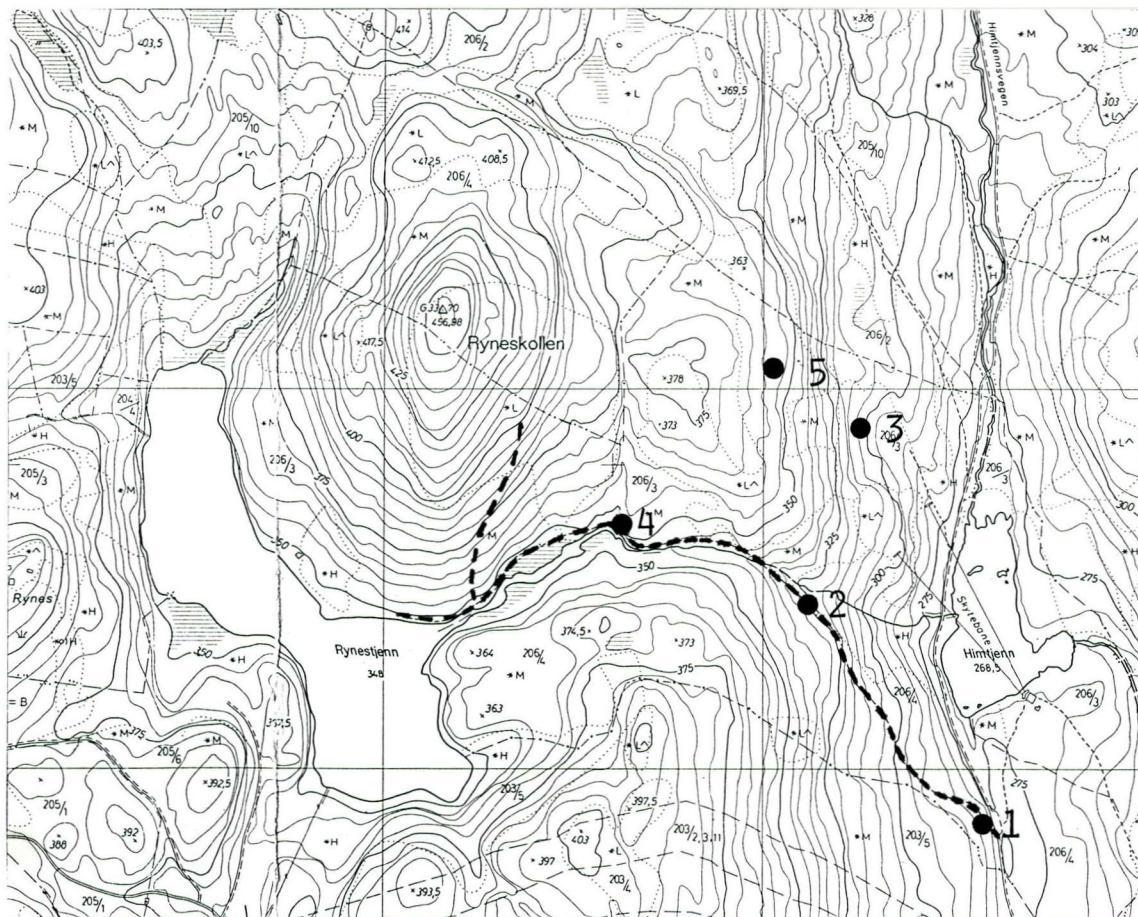

Figur 4
Båndet kalkhornfels med lag av knollekalk
ved prøvepunkt 2

4.0 ANALYSERESULTATER

Tre prøver ble tatt i tilknytning til det nordlige området ved Ryneskollen (figur 5). I tillegg ble det tatt en prøve innenfor sonen med knollekalk i kalkhornfelsen (prøvepunkt 2) for å vurdere effekten ved innslag av knollekalk.

Prøven Himtjern 1 ble tatt i forbindelse med de regionale pukkundersøkelsene i 1988. Denne prøven er tidligere undersøkt m.h.t. borbarhetssegenskaper. Prøven Himtjern 5 er benyttet for vedheftsanalyse.

4.1 Tynnslipanalyse

Alle de fem prøvene er meget finkornige, noe som vanskelig gjør mineralidentifikasjon og mengdebestemmelse. Foruten sulfidmineralene (svovel- og magnetkis) er det i tabellen nedenfor, kun angitt hvilke mineraler som er observert i det enkelte tynnslip. Det har ikke vært mulig å skille mellom mineralene kvarts-feltspat og svovelkis-magnetkis. Generelt domineres kalkhornfelsen av mineralet pyrokSEN.

Tynnslipet for prøve 2 består hovedsakelig av kalkhornfels, men med innslag av noe kalkspat.

Resultatene er som følger:

	Prøve				
Mineraler	1	2	3	4	5
PyrokSEN	x	x	x	x	x
Kvarts/					
feltpat	x	x	x	x	x
Epidot		x	x	x	
Kalkspat		x			
Sulfid	<1%	2%	<1%	<1%	<1%

x - ObserveRt mineral i tynnslip

4.2 Mekaniske egenskaper

De viktigste mekaniske egenskaper er som følger:

<u>Mekaniske egenskaper</u>	<u>Prøve</u>					<u>Gj.snitt for prøvene 1,3-5</u>
	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	
Densitet	2,88	2,83	2,83	2,87	2,89	2,87
Flisighetstall	1,36	1,34	1,35	1,40	1,40	1,38
Korr. sprøhetstall	25,9	38,9	33,2	32,8	30,9	30,7
Omslagsverdi	18,6	32,1	23,5	22,7	22,6	21,9
Abrasjonsverdi	0,20	0,57	0,31	0,29	0,23	0,26
Slitasjemotstand	1,02	3,56	1,79	1,66	1,28	1,44

Se forøvrig vedlegg 1 til 5.

4.3 Borbarhetsegenskaper

Resultatene fra borbarhetsundersøkelsene for prøven Himtjern 1 er tidligere rapportert (NGU-rapport 89.073), men gjentas her:

Borsynkindeks (DRI) : 42 (Lav/middels)
 Borslitasjeindeks (BWI) : 38 (Lav/middels)

4.4 Vedheftsegenskaper

Vedlegg 6 viser resultatene av vedheftsanalysen for prøven Himtjern 5.

Resultatet gir et Riedeltall på 5-6 som antyder en middels klebeevne til bitumen. Et betydelig slipp allerede etter Riedel = 0, tyder på at materialet kan være inhomogent med en del materiale med meget dårlig klebeevne til bitumen.

5.0 DISKUSJON – VURDERING AV BERGARTENS ANVENDELSE SOM BYGGERÅSTOFF

Alle de fem prøvene faller inn under klasse 2 etter fallprøven (vedlegg 7). Unntatt Himtjern 2, viser alle prøvene slitasjemotstand mindre enn 2,0 (vedlegg 8).

Sprøhets- og abrasjonsverdier for de fem prøvene viser noe innbyrdes spredning. Prøven Himtjern 1 er tatt i kontakten mot granitten og "stekeeffekten" fra denne antas å være årsak til det lave sprøhetstallet og den gode abrasjonsverdien. Prøve 2, som inneholder noe knollekalk, skiller seg ut med høyest sprøhetstall og dårlig abrasjonsverdi. Prøvene 3, 4 og 5 viser en god "samling" etter fallprøven, spesielt ved omslag. Alle prøvene viser en forbedring i sprøhetstallet på mellom 20-30 % ved omslag.

Flisighetstallet for de fem prøvene viser ingen stor innbyrdes spredning. Det er ingen forskjell i flisighetstallet mellom fraksjon 11,2 – 8,0 mm og 16,0 – 11,2 mm for prøven Himtjern 1 (vedlegg 1).

En hadde ventet, ut fra feltobservasjoner, at bergarten ville gi et mer flisig produkt ved fallprøven. Selv om resultatene er bedre enn forventet, må en anta at enkle 1-trinns knuseprosesser vil gi et flisig produkt for denne bergartstypen.

Prøvene Himtjern 3-5 er tatt et stykke i fra granittkontakten. Disse tre prøvene ansees som mest representative for de mekaniske egenskaper av bergarten innenfor det aktuelle uttaksområdet.

Det er ikke observert større mengder med ugunstige mineraler i kalkhornfelsen.

Prøvene viser at kalkhornfelsen er egnet som tilslag til alle typer vegformål. Ved bruk som tilslag i asfalt tilrådes tilsetting av vedheftningsmiddel. Variasjon i vedheftningsegenskaper kan opptre i området og nærmere undersøkelser bør utføres etter eventuell oppstarting av drift. Materiale fra soner med innslag av knollekalk i kalkhornfelsen kan ikke benyttes til asfalt der det stilles krav til slitasjemotstand.

Borbarhetsundersøkelsen for prøven Hjortjern 1 viser lav til middels borsynk (DRI) og middels høy borslitasje (BWI). Bergarter med lav borsynk og høy borslitasje er erfaringsmessig lettspregt.

Analyseresultatene for borbarheten kan ikke jämföras direkte med de reelle borbarhetsegenskapene. Faktorer som borutstyr, oppsprekningsgrad och borretning i forhold til lagning och retningsorientering i bergarten är av avgjörende betydning.

Selv om man kan vente att kalkhornfelsen vil gi en større spredning i borbarhetsegenskapene enn det analysen gir, må en anta at bergarten vil gi høye borutgifter. I tillegg må en beregne høye driftskostnader ved eventuell viderebearbeidelse som knusing og nedmaling. Vurdering av slitasjen på knuseutstyret skjer idag ved erfaring ved det enkelte anlegg. Lite tallmateriale er tilgjengelig for å kunne bedømme slitasjeforholdene ved knusing av forskjellige bergartstyper.

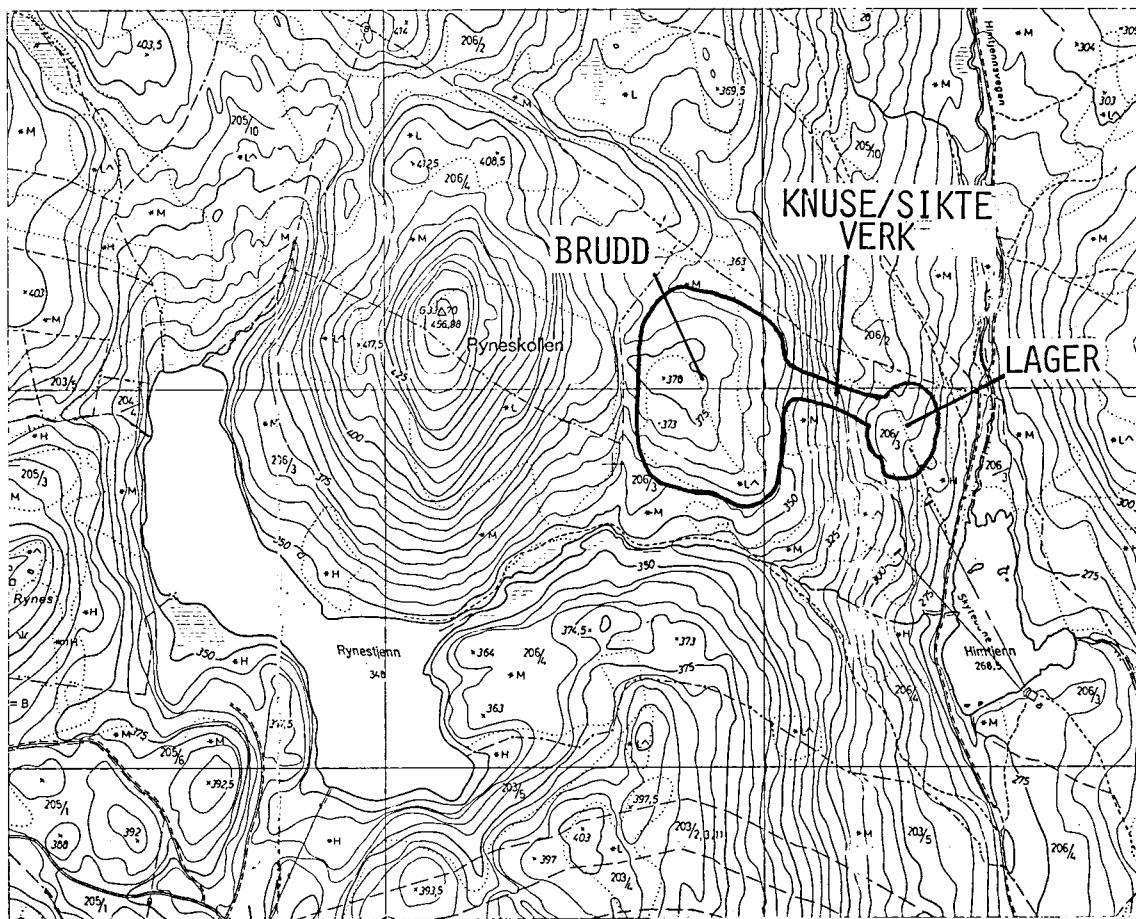
Ut fra kartleggingen i dagen er det vanskelig å kunne forutsi kalkhornfelsens forløp mot dypet. Feltet med de kambro-siluriske bergartene ved Midtberget antas å være nedforkastet i de prekambriske gneiser som opptrer øst for feltet. Senere har permiske granitter og syenitter trengt inn i og tildels "smeltet opp" de kambro-siluriske bergartene. Kontakten mellom kalkhornfels og granitt mot dypet antas derfor å være uregelmessig og lite forutsigbar.

Det anbefales å sette et vertikalt borhull innenfor det aktuelle uttaksområdet. Boringen kan utføres med vanlig borrigg med fastleggelse av kontakten mellom de to bergartstypene ved bedømmelse av fargen på borkaks-materialet (kalkhornfels - hvit/grå, granitt - rød).

6.0 FORSLAG TIL DRIFTSPLAN

Den foreslalte driftsplanen er utarbeidet for det nordlige området ved Ryneskollen (figur 1). I og med innsynsmuligheter til området fra Minnesund er det lagt vekt på å få til en mest mulig skjermet drift. I tillegg er det forsøkt å skjerme bruddet mest mulig fra stedet Rynes (UTM-koordinat 187/001) som ligger like vest for Rynestjern (figur 1).

Figur 6 viser plassering av steinbrudd, knuse/sikte verk og lager. Det foreslåes et driftsopplegg basert på kraterbruddsdrift med utslag mot øst for plassering av knuse/sikte verk.

Figur 6
Driftsplan
M - 1:10 000

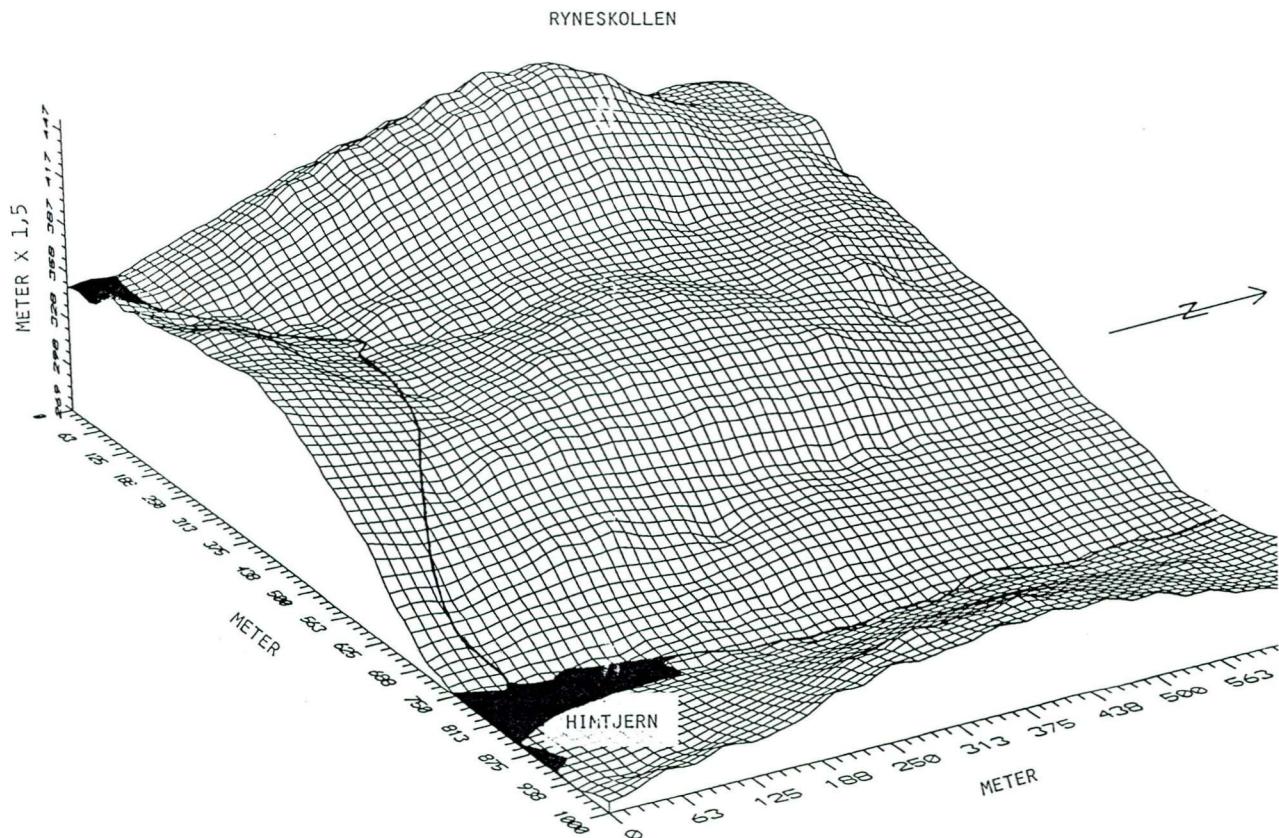
Det vil være naturlig i en oppstartsfase å drive med et mindre, gjerne mobilt knuseverk, for utstrossing av plass til knuse/sikte verk, samt planering av tilførselsveg og lagerplass. Etter denne fasen kan en begynne med uttak fra selve bruddet. Transport av tyngre maskinelt utstyr opp til selve bruddet er mulig langs den opparbeidede traktorvegen mellom Himgtjern og Rynestjern.

Figur 7-8 viser utvikling av bruddet før og etter uttak (begge figurene er uthevet med 1,5 i høyderetning). Masseberegnung for et slikt brudd gir totalt ca. 4.4 mill. kubikkmeter fast fjell.

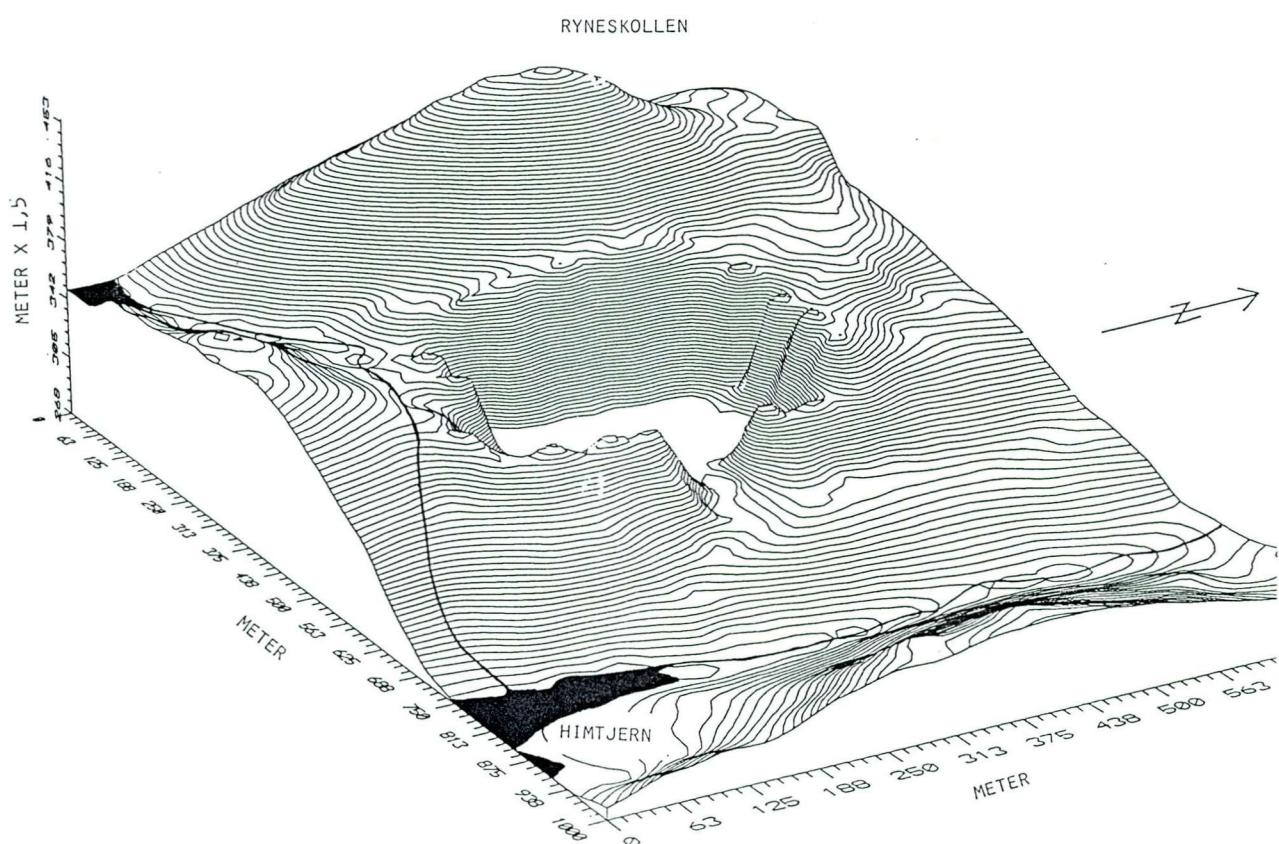
Figur 9 viser bruddet etter uttak i sann målestokk, mens figur 10 viser området etter uttak med innsyn fra Minnesund.

Den foreslalte driftsplan hindrer ikke eventuelt behov for senere utvidelse av uttaksområdet.

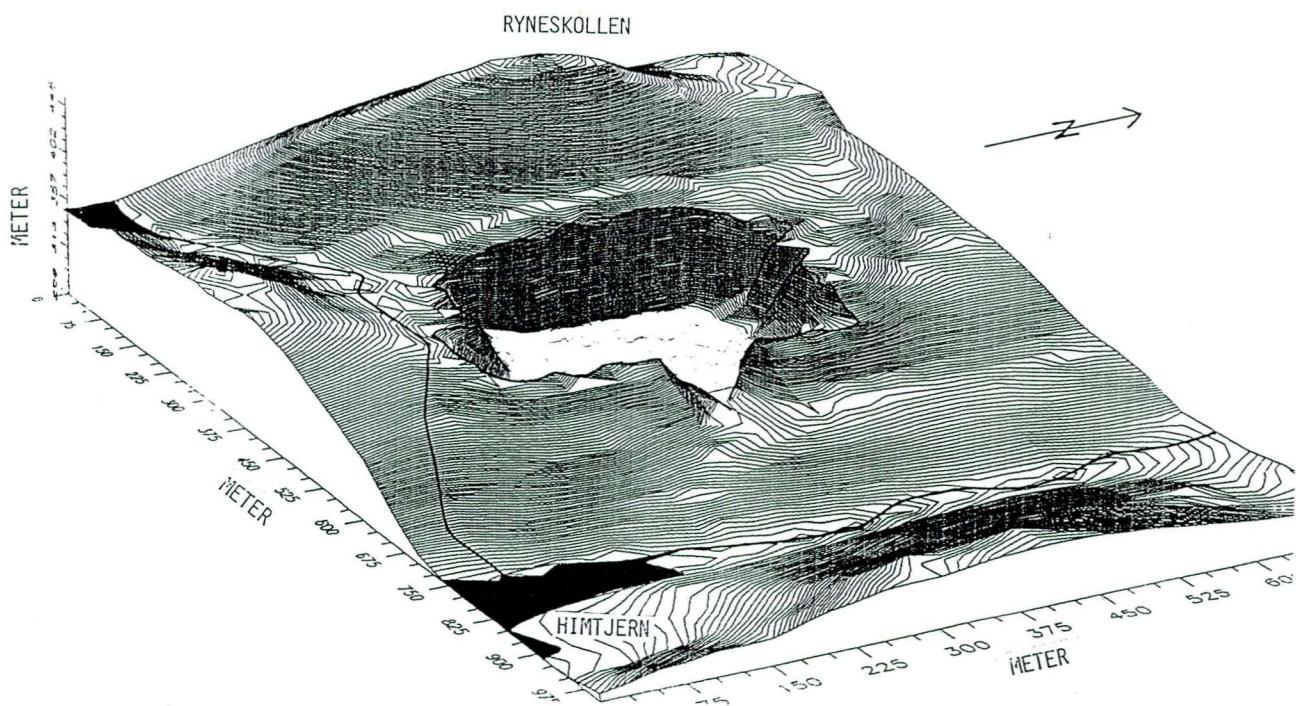
En forutsetter ved den valgte driftsplan at kalkhornfelsen har et forløp mot dypet slik at man unngår innblanding av granitt. Ved å sette et borhull innenfor brudd-området med en lengde på 75-80 meter, dvs. til bunnen av bruddet etter uttak, vil en få klarlagt det nevnte forhold.

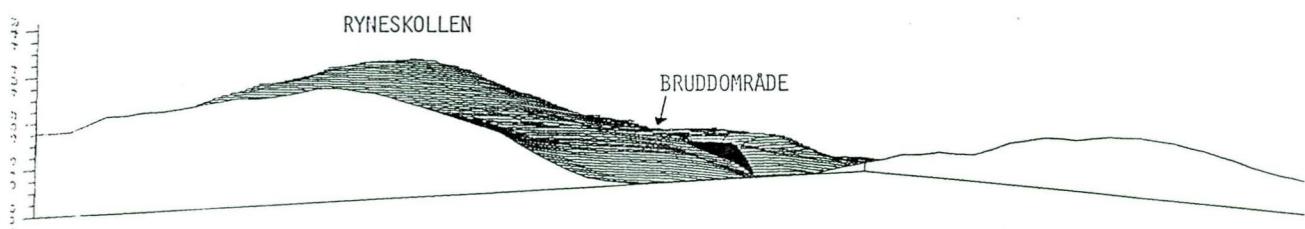
Figur 7
Før uttak.

Figur 8
Etter uttak.

Figur 9
Etter uttak i sann målestokk.

Figur 10
Innsyn fra Minnesund.
Samme målestokk som i figur 9.

NGU
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

**SPRØHET/
FLISIGHET**

Vedlegg 1

Himtjern 1

LAB. PRØVE NR.: 882036

KOMMUNE: Eidsvoll
KARTBLADNR.: 1915-1
FOREKOMSTNR.: 0237-501-1

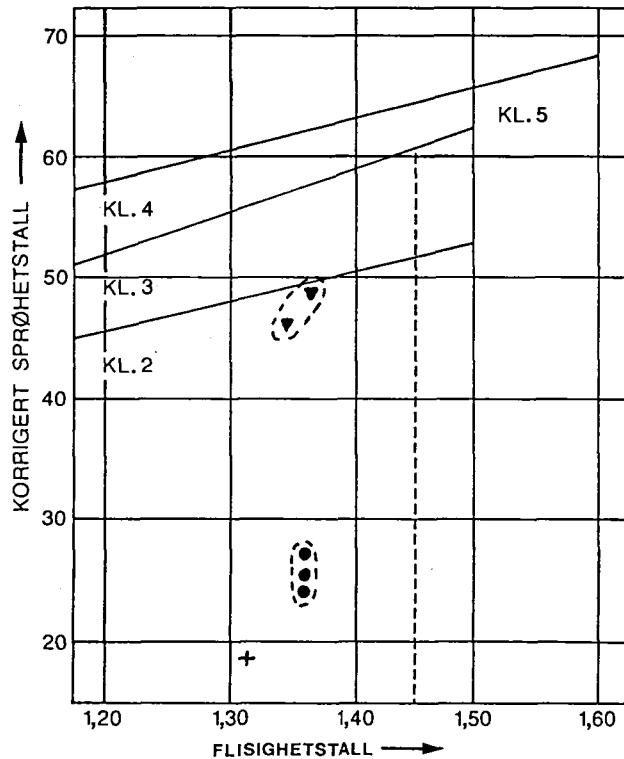
KOORDINATER: 6200/66997
DYBDE I METER: 0
UTTATT DATO: 30/6-88
SIGN.: EE

VISUELLE KVALITETSKLASSIFIKASJON:

Antall korn vurdert	Meget sterke	Sterke	Svake	Meget svake
----- stk.	----- %	----- %	----- %	----- %

MEKANISKE EGENSKAPER:

Kornstørrelse mm	8-11,2			11,2 - 16		
Tegnforklaring	●	●	●	+	▼	▼
Flisighetstall-f	1.36	1.36	1.36	1.32	1.35	1.36
Sprøhetstall-s	27.2	24.5	25.9	18.6	46.5	48.7
Pakningsgrad	0	0	0	0	0	0
Korr. sprøhetst.-s1	27.2	24.5	25.9	18.6	46.5	48.7
Materiale <2mm-%	4.6	4.2	4.7	X	3.6	3.2
Laboratoriepukket -%	100			100		
Merket + : Slått 2 ganger						
Middel f/s1	1.36 / 25.9	X	1.36 / 47.6			
Abrasjonsverdi-a: 1) 0.21 2) 0.19 3) 0.19	Middel: 0.20					
Slitasjemotstand: $a \cdot \sqrt{s1} = 1.02$						
Spesifikk vekt: 2.88	Humus:					

PETROGRAFISK BESKRIVELSE: Finkornet hornfels.

Reaksjon m/HCl:

MATERIALE <2 mm:

Sted:

Trondheim

Dato:

10.04.89

Sign:

Bjøff Brichsen

NGU
1858

NORGES GELOGISKE UNDERSØKELSE

SPRØHET/ FLISIGHET

Vedlegg 2

Himtjern 2

LAB. PROVE NR.: 892059

KOMMUNE: Eidsvoll
KARTBLADNR.: 1915-1
FOREKOMSTNR.: 0237-501-2

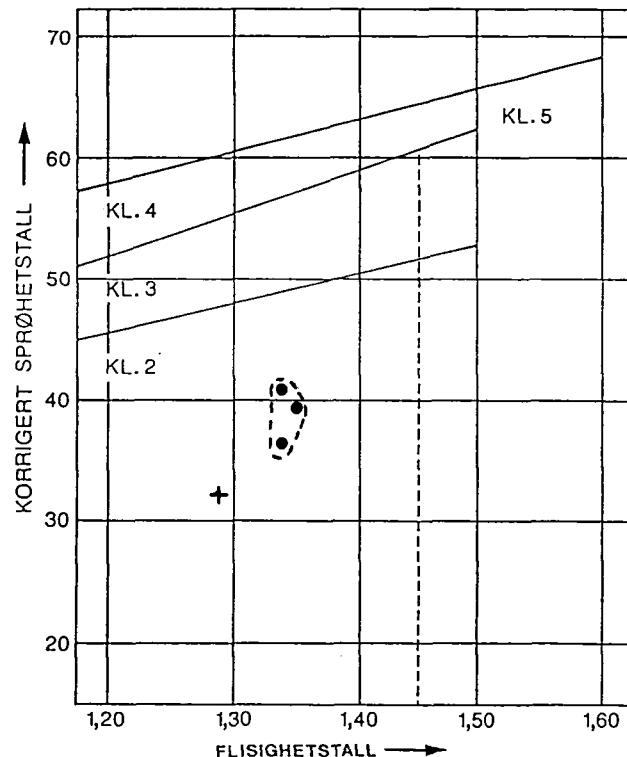
KOORDINATER: 6197/67000
DYBDE I METER: 0
UTTATT DATO: 21/6-89
SIGN.: EE

VISUELL KVALITETSKLASSIFIKASJON:

Antall korn vurdert	Meget sterke	Sterke	Svake	Meget svake
----- stk.	----- %	----- %	----- %	----- %

MEKANISKE EGENSKAPER:

Kornstørrelse mm	8-11,2				11,2 - 16	
Tegnforklaring	●	●	●	+	▼	▼
Flisighetstall-f	1.34	1.35	1.34	1.29		
Sprøhetstall-s	36.5	39.2	41.0	32.1		
Pakningsgrad	0	0	0	0		
Korr. sprøhetst. -s1	36.5	39.2	41.0	32.1		
Materiale <2mm %-	8.1	8.7	8.4	X		
Laboratoriepukket -%	100					
Merket + : Slått 2 ganger						
Middel f/s1	1.34 / 38.9		X	/		
Abrasjonsverdi - a: 1) 0.54 2) 0.61 3) 0.55 Middel: 0.57						
Slitasjemotstand: a · √s1 = 3.56						
Spesifikk vekt: 2.83	Humus:					

PETROGRAFISK BESKRIVELSE:

Reaksjon m/HCl:

MATERIALE <2 mm :

Sted:

Trondheim

Dato:

24.07.89

Sign:

Eyolf Brichsen

NGU
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

**SPRØHET/
FLISIGHET**

Vedlegg 3

Himtjern 3

LAB. PRØVE NR.: 892060

KOMMUNE: Eidsvoll
KARTBLADNR.: 1915-1
FOREKOMSTNR.: 2037-501-3

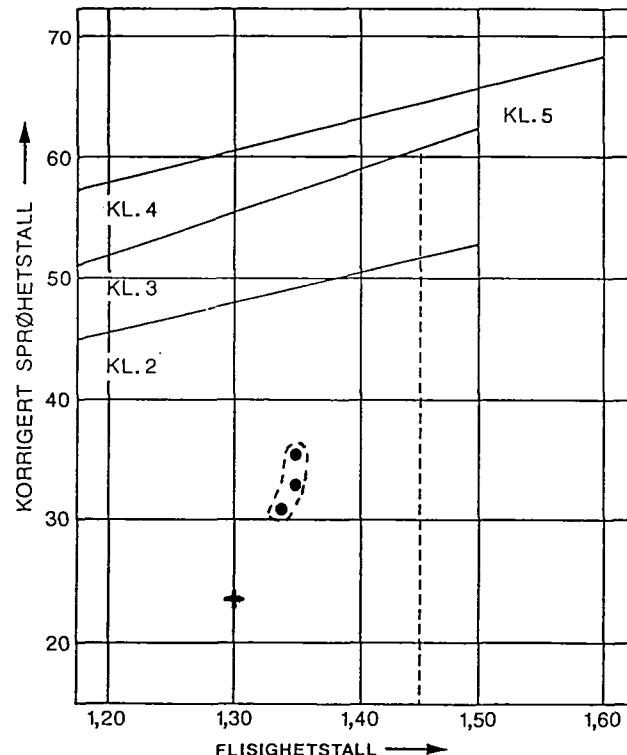
KOORDINATER: 6198/67003
DYBDE I METER: 0
UTTATT DATO: 21/6-89
SIGN.: EE

VISUELL KVALITETSKLASSIFIKASJON:

Antall korn vurdert	Meget sterke	Sterke	Svake	Meget svake
----- stk.	----- %	----- %	----- %	----- %

MEKAANISKE EGENSKAPER:

Kornstørrelse mm	8–11,2				11,2 – 16
Tegnforklaring	•	•	•	+	▼
Flisighetstall-f	1.34	1.35	1.35	1.30	
Sprøhetstall-s	31.0	33.0	35.5	23.5	
Pakningsgrad	0	0	0	0	
Korr. sprøhetst.-s1	31.0	33.0	35.5	23.5	
Materiale <2mm-%	5.6	5.8	5.5	X	
Laboratoriepukket -%	100				
Merket + : Slått 2 ganger					
Middel f/s1	1.35	/	33.2	X	/
Abrasjonsverdi -a: 1) 0.31 2) 0.34 3) 0.28 Middel: 0.31					
Slitasjemotstand: a· $\sqrt{s1}$ = 1.79					
Spesifikk vekt: 2.83	Humus:				

PETROGRAFISK BESKRIVELSE:

Reaksjon m/HCl:

MATERIALE <2 mm :

Sted:

Trondheim

Dato:

24.07.89

Sign:

Eyolf Brichsen

NGU
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

**SPRØHET /
FLISIGHET**

Vedlegg 4

Himtjern 4

LAB. PRØVE NR.: 892061

KOMMUNE: Eidsvoll
KARTBLADNR.: 1915-1
FOREKOMSTNR.: 0237-501-4

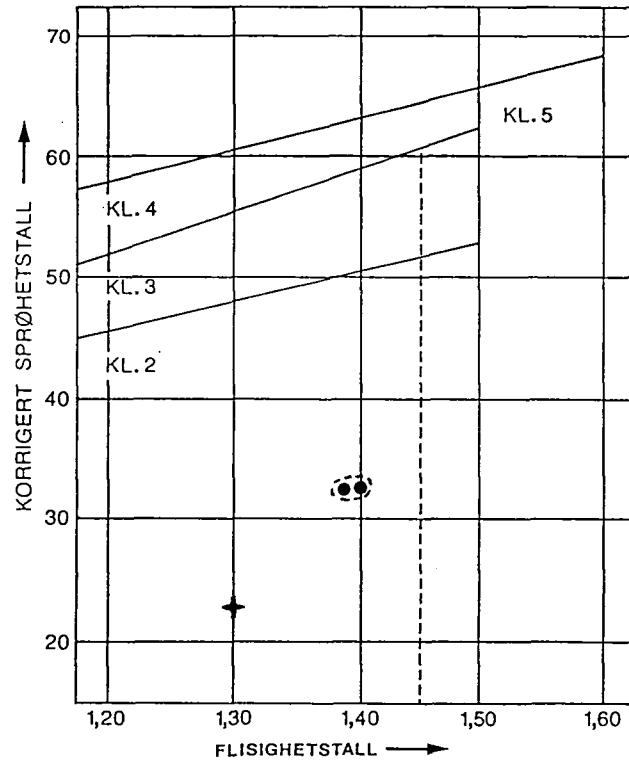
KOORDINATER: 6195/67001
DYBDE I METER: 0
UTTATT DATO: 21/6-89
SIGN.: EE

VISUELL KVALITETSKLASSIFIKASJON:

Antall korn vurdert	Meget sterke	Sterke	Svake	Meget svake
--- --- stk.	----- %	----- %	----- %	----- %

MEKAÐISKE EGENSKAPER:

Kornstørrelse mm	8–11,2				11,2 – 16
Tegnforklaring	•	•	•	+	▼
Flisighetstall - f	1.40	1.39	1.40	1.30	
Sprøhetstall - s	32.9	32.6	32.8	22.7	
Pakningsgrad	0	0	0	0	
Korr. sprøhetst. - s1	32.9	32.6	32.8	22.7	
Materiale <2mm-%	5.3	5.8	5.9	X	
Laboratoriepukket - %	100				
Merket + : Slått 2 ganger					
Middel f/s1	1.40	/	32.8	X	/
Abrasjonsverdi - a: 1) 0.30 2) 0.29 3) 0.27 Middel: 0.29					
Slitasjemotstand: a · √s1 = 1.66					
Spesifikk vekt: 2.87	Humus:				

PETROGRAFISK BESKRIVELSE:

Reaksjon m / HCl :

MATERIALE <2 mm :

Sted:

Trondheim

Dato:

24.07.89

Sign:

Bjølf Brichsen

NGU
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

**SPRØHET/
FLISIGHET**

Vedlegg 5

Himtjern 5

LAB. PRØVE NR.: 892058

KOMMUNE: Eidsvoll
KARTBLADNR.: 1915-1
FOREKOMSTNR.: 0237-501-5

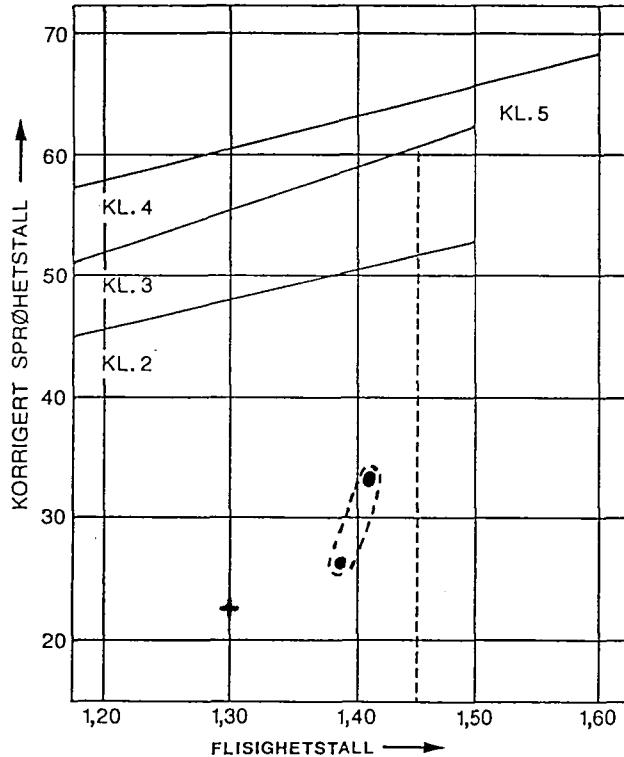
KOORDINATER: 6197/67004
DYBDE I METER: 0
UTTATT DATO: 21/6-89
SIGN.: EE

VISUELL KVALITETSKLASSIFIKASJON:

Antall korn vurdert	Meget sterke	Sterke	Svake	Meget svake
----- stk.	----- %	----- %	----- %	----- %

MEKANISKE EGENSKAPER:

Kornstørrelse mm	8-11,2				11,2 - 16
Tegnforklaring	• • • + ▼ ▼				
Flisighetstall-f	1.41	1.41	1.39	1.30	
Sprøhetstall-s	33.4	33.0	26.2	22.6	
Pakningsgrad	0	0	0	0	
Korr. sprøhetst.-s1	33.4	33.0	26.2	22.6	
Materiale <2mm-%	5.9	6.2	5.1	X	
Laboratoriepukket -%	100				
Merket + : Slått 2 ganger					
Middel f/s1	1.40 / 30.9 X /				
Abrasjonsverdi-a: 1) 0.24 2) 0.23 3) 0.23	Middel: 0.23				
Slitasjemotstand: a · √s1 = 1.28					
Spesifikk vekt: 2.89	Humus:				

PETROGRAFISK BESKRIVELSE:

Reaksjon m/HCl:

MATERIALE <2 mm :

Sted:	Dato:	Sign:
Trondheim	24.07.89	Byolf Brichsen

STATENS VEGVESEN
VEGDIREKTORATET

Vår saksbehandler - innvalgsnr.

Overing, Brit E. Løberg - 02 639968 431

Vår dato
1989-08-24

Vårt ark.nr.

Vår referanse
89/-
Lab/Asfalt

Deres referanse
Jnr. 2864/89 L/EE

Norges geologiske undersøkelse v/Eyolf Erichsen
Leif Eriksens vei 39
Postboks 3006 Lade

7002 TRONDHEIM

RIEDEL KOKEPRØVE PÅ TILSENDT MATERIALE

Veglaboratoriet fikk tilsendt en prøve av knust hornfels i fraksjonen 0,125 - 1,0 mm, merket Himtjern og ga den Lab.prøvenr. A217.89.

Prøveresultatet er gitt i Bilag nr. 1. Riedeltall 5-6 antyder at materialet har middels klebeeve til bitumen. Men i og med at det er betydelig slipp alle rede fra Riedel = 0, kan materialet være svært inhomogent og inneholde betydelig mengde materiale med meget dårlig klebeeve til bitumen. Bruk av vedheftningsmiddel tilrådes.

Uttalelsen gjelder tilsendt prøve og ikke forekomsten som helhet da kvalitetsvariasjoner er vanlige.

Vi unnlater å sende regning for utført analyse da NGU's oppdragsgiver er Akershus vegkontor.

Veglaboratoriet
Asfalt og kjemiseksjonen
Med hilsen

Sigmund Dørum
seksjoneleder

Brit E. Løberg

1 vedlegg

BEL/RDA

Postadresse
Postboks 6390 Etterstad
0604 OSLO 6

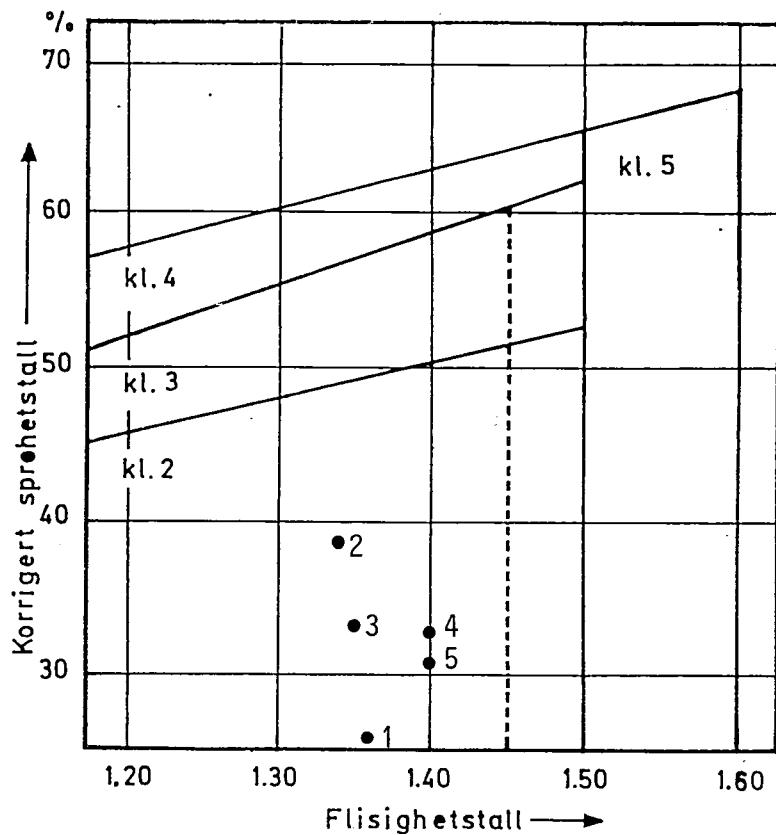
Kontoradresse
Grenseveien 92
Telefax
(02) 63 97 68

Øvrige telefaxnr.
(02) 65 55 18 Disp
(02) 63 96 79 Drift
(02) 65 55 51 Drift
(02) 63 96 73 Plan

Telefon
(02) 63 95 00
Telex
21 542

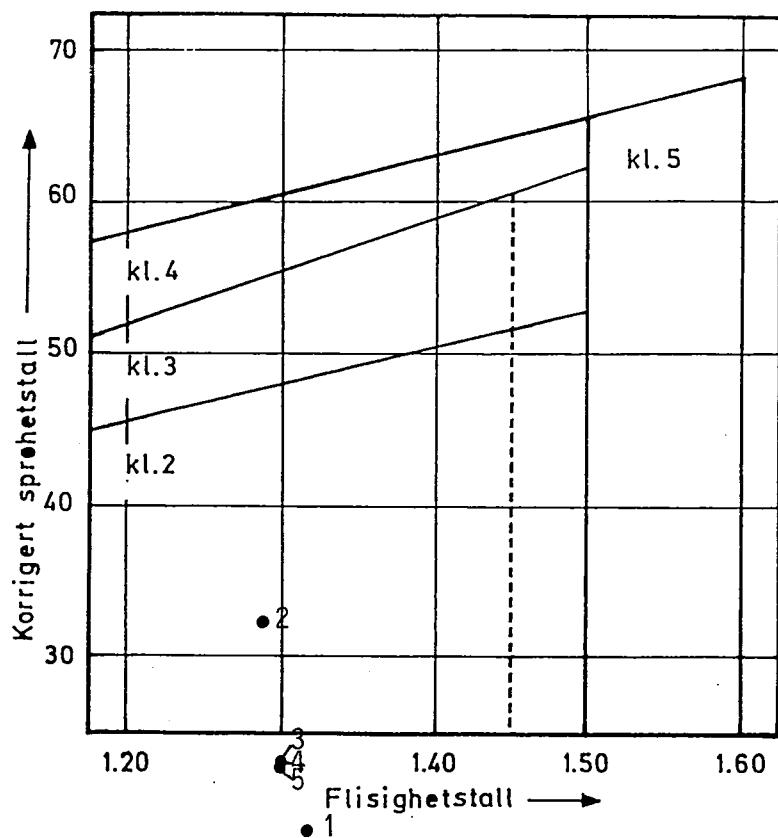
Egne kontoradresser
Bruavdelingen
Grenseveien 97
Telefax (02) 63 98 66
Veglaboratoriet
Gaustadalléen 25
Telefon (02) 63 99 00
Telefax (02) 46 74 21

STATENS VEGVESEN Blankett nr. 420	STEINMATERIALERS BRUKBARHET TIL VEGFORMÅL	431		
		Arkiv nr. Bilag nr. 1 Lab.pr.nr. A217.89		
Fylke: Akershus v/NGU Kartblad nr.: _____, serie: _____ Veg nr.: _____ Hp.: _____ Materialtak: <u>Himtjern 1, Minnesund</u> , nr.: _____ Eier: _____ Prøvested i taket: _____, dybde, m: _____ Uttatt dato / - VISUELL KVALITETSKLASSIFISERING^{1*)}:		Kommune: _____ nr.: _____ UTM-koord.: _____ Km/profil: _____ Oppdr. nr.: _____ 		
Antall stk. korn vurdert	Kvalitetklassifisering – %-vis fordeling av korn vurdert i grupper			
	Meget sterke (1)	Sterke (2)	Svake (3)	Meget svake (4)
stk.	%	%	%	%
MEKANISKE EGENSKAPER:				
Kornstørrelse mm	8-11,2		11,2-16 ^{2*)}	
Tegnforklaring	•	•	•	♀ ▲ ▲
Flisighetstall – f				
Sprøhetstall – s				
Pakningsgrad ^{3*)}				
Korr. sprøhetstall – s ₁				
Materiale < 2 mm – % ^{4*)}	$\times \times$			
Laboratoriepunktet – %				
Merket ♀: Slått 2 ganger				
Middel: f/s ₁	/	$\times \times$	/	
Abrasjonsverdi – a:	1)	2)	3)	Middel: _____
Slitasjemotstand: a: $\sqrt{\frac{5}{s_1}}$				
ANDRE EGENSKAPER:				
Densitet ρ _g : _____	Humusinnhold: _____			
Lyshet ^{6*)} klasse: _____	Vedheftning til bitumen: 5-6			
Belegg ^{7*)} : _____	v/metode: Riedel kokerprøve			
Tilleggsanalyse: _____				
Merknad: Det var betydelig slipp allerede fra Riedel 0.				
JBE sign.				
PETROGRAFISK BESKRIVELSE:				
Meget finkornet lys hornfels				
Reaksjon med HCl ^{8*)} : Ingen reaksjon				
Beskrivelse av materiale < 2 mm: _____				
BEL sign.				
*) Sebaksiden:				
STED: Veglaboratoriet		DATO: 22/8-1989		UNDERSKRIFT: <u>Biril S. Høier</u>

GJENNOMSNITTSVERDI

- 1 - Himitjern 1 - Hornfels
(Prøvetatt 30/6-88)
- 2 - Himitjern 2 - Hornfels m.
kalkspatbånd
- 3 - Himitjern 3 - Hornfels
- 4 - Himitjern 4 - Hornfels
- 5 - Himitjern 5 - Hornfels
(Prøvetatt 21/6-89)

OMSLAGSVERDI

SPRØHET OG FLISIGHET VED FALLPRØVEN

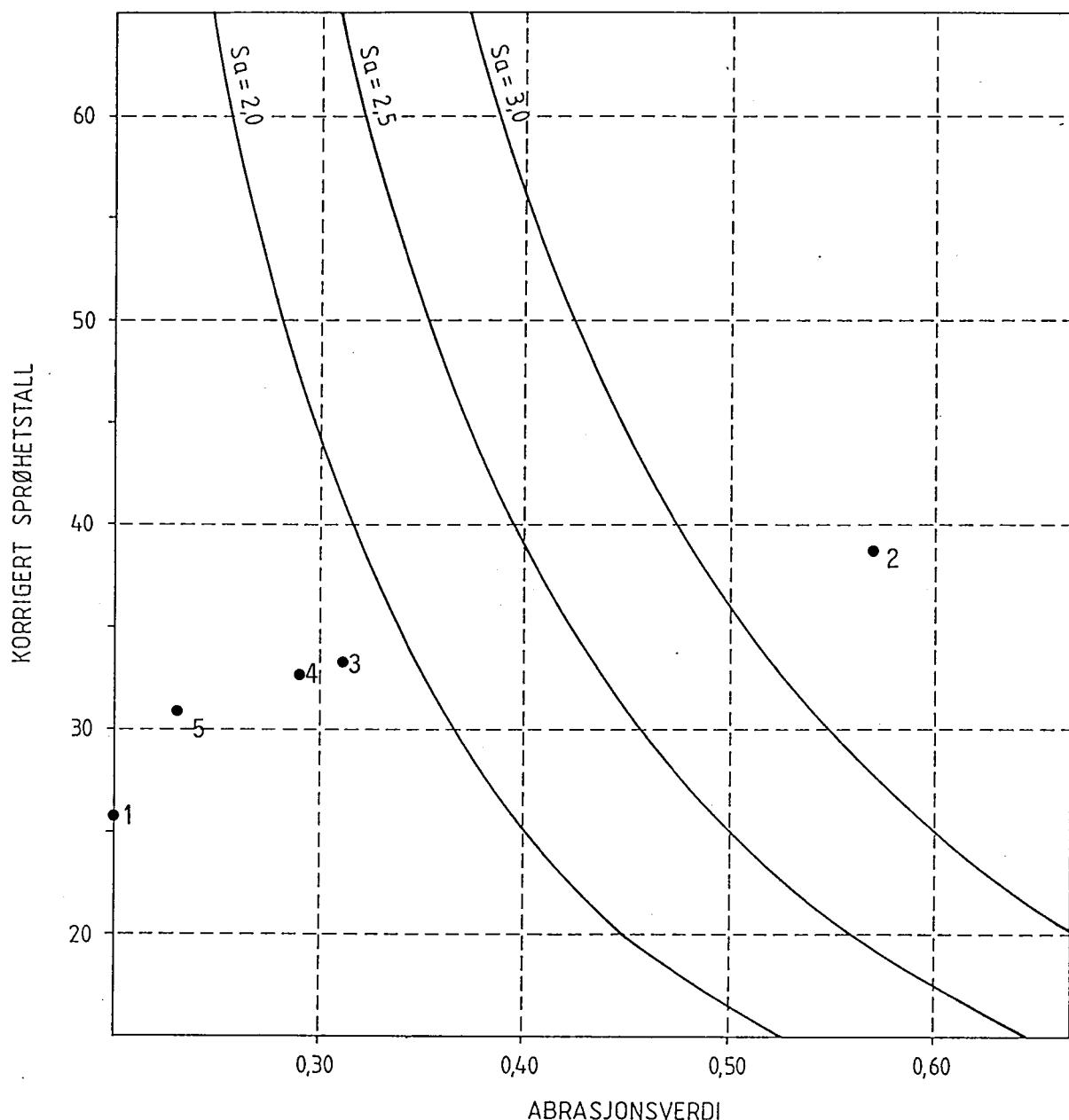
KARTBLAD:

KOORDINAT :

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

BYGGERÅSTOFF - INGENIØRGEOLOGI

Tallkode se vedlegg 7.

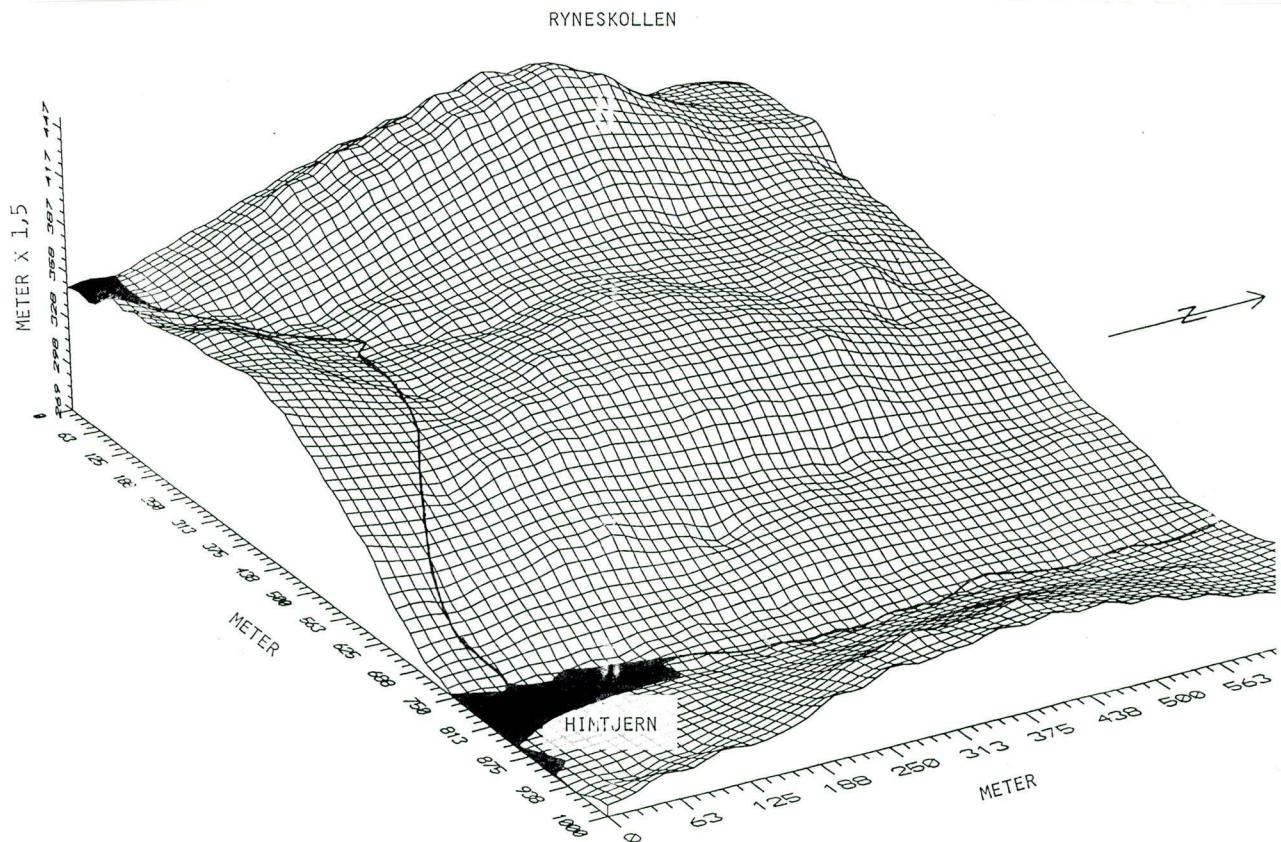

$$\text{Slitasjemotstand (Sa)} = \sqrt{\text{Korr. sprøhetstall} \times \text{abrasjonsverdi}}$$

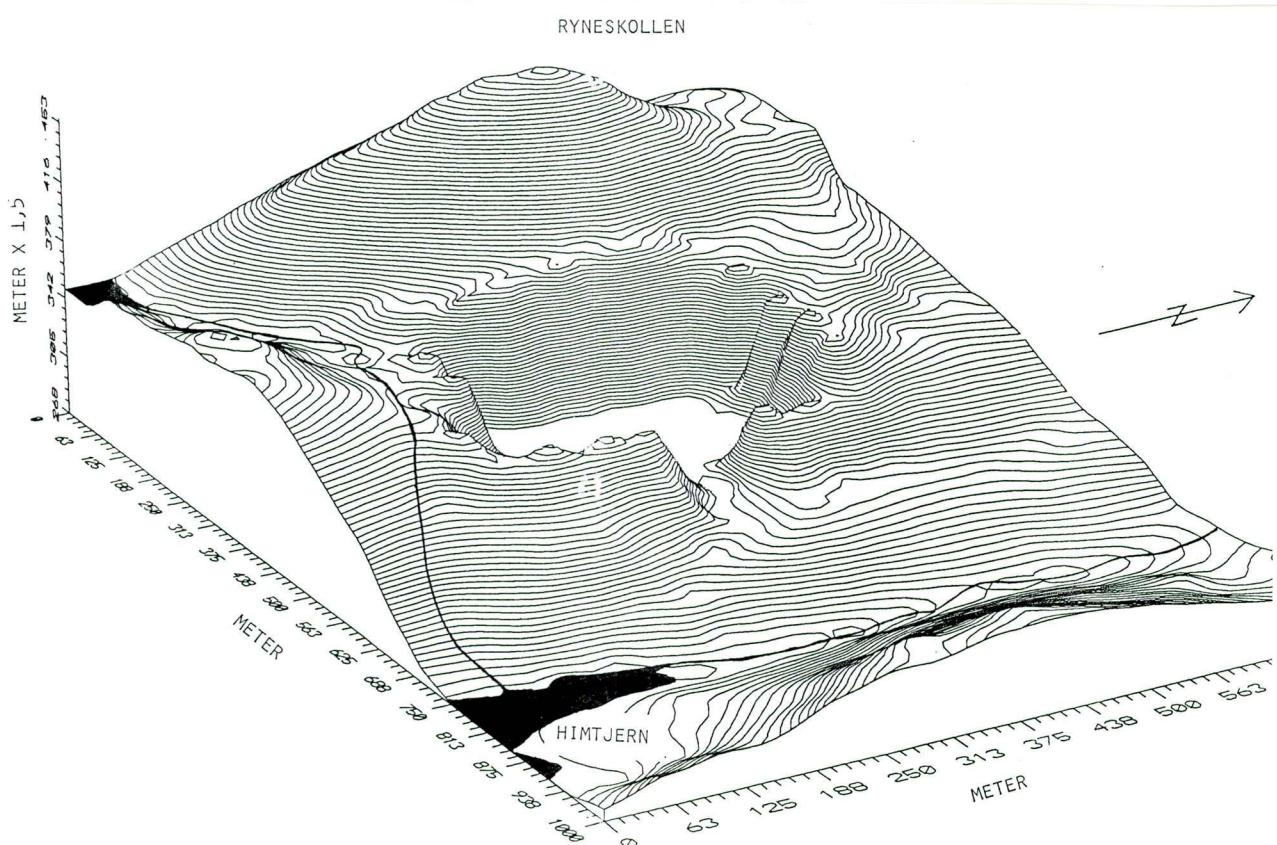
Krav til slitelagsmateriale avhengig av gjennomsnittlig årsdøgntrafikk (ÅDT):

ÅDT	Sa
<2000	Ingen krav
2000-6000	<3.0
>6000	<2.5

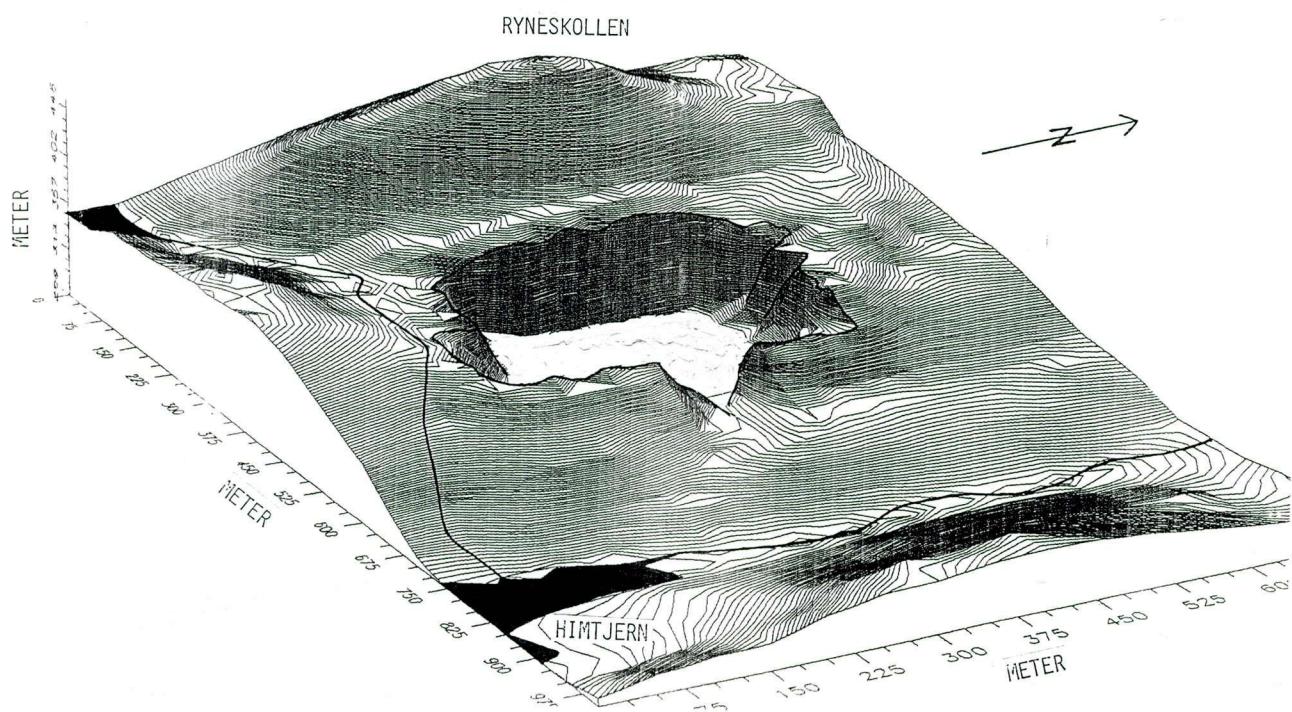
SLITASJEMOTSTAND

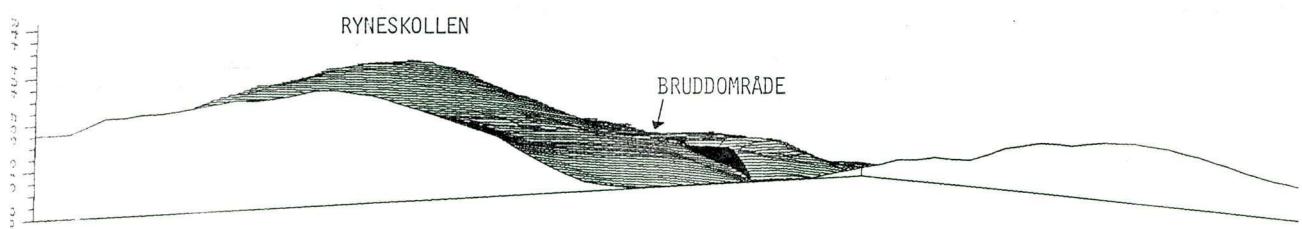
Figur 7
Før uttak.

Figur 8
Etter uttak.

Figur 9
Etter uttak i sann målestokk.

Figur 10
Innsyn fra Minnesund.
Samme målestokk som i figur 9.